

KRIMINĀLLIKUMS. Likums "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību". 16.izdevums. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2018, 350 lpp.

Likumu tekstu redakcijas sagatavotas ar grozījumiem, kas izsludināti līdz 2018.gada 15.janvārim.

Atsaucēs pie Krimināllikuma pantiem norādīti arī šā izdevuma sagatavošanas laikā Saeimā izskatāmajā likumprojektā Nr.984/Lp12 paredzētie grozījumi.

Izdevējs

Baldones iela 1 B, Rīga, LV-1007,
tālr. 67804733, tnagramatas.tna.lv

TIESU NAMU AĢENTŪRA

Tiražētājs

SIA "Jelgavas tipogrāfija"
Langervaldes iela 1 A, Jelgava, LV-3002

© Tiesu namu aģentūra, 2018

ISBN 978-9934- 508-56-1

Saturs

	<i>lpp.</i>
KRIMINĀLLIKUMS	21
VISPĀRĪGĀ DAĻA	25
I nodaļa. Vispārīgie noteikumi	25
1.pants. Kriminālatbildības pamats	25
2.pants. Krimināllikuma spēks Latvijas teritorijā	25
3.pants. Krimināllikuma spēks uz gaisakuģiem, jūras un upju kuģiem ārpus Latvijas teritorijas	26
4.pants. Krimināllikuma spēks ārpus Latvijas teritorijas	26
5.pants. Krimināllikuma spēks laikā	27
II nodaļa. Noziedzīgs nodarījums	28
6.pants. Noziedzīga nodarījuma jēdziens	28
7.pants. Noziedzīgu nodarījumu klasifikācija	28
8.pants. Vainas formas	29
9.pants. Noziedzīga nodarījuma izdarīšana ar nodomu (tīši)	29
10.pants. Noziedzīga nodarījuma izdarīšana aiz neuzmanības	29
11.pants. Vecums, ar kuru iestājas kriminālatbildība	29
12.pants. Fiziskās personas atbildība juridiskās personas lietā	30
13.pants. Nepieskaitāmība	30
14.pants. Ierobežota pieskaitāmība	30
15.pants. Pabeigts un nepabeigts noziedzīgs nodarījums	30
16.pants. Labprātīga atteikšanās	31
17.pants. Noziedzīga nodarījuma izdarītājs	31
18.pants. Vairāku personu piedalīšanās noziedzīgā nodarījumā	31
19.pants. Dalība	31
20.pants. Līdzdalība	31
21.pants. Organizēta grupa	32
22.pants. Iepriekš neapsolīta slēpšana un neziņošana	33
23.pants. Atsevišķs (vienots) noziedzīgs nodarījums	33
24.pants. Noziedzīgu nodarījumu daudzējādība	33
25.pants. Noziedzīgu nodarījumu atkārtotība (<i>izslēgts</i>)	34
26.pants. Noziedzīgu nodarījumu kopība	34
27.pants. Noziedzīgu nodarījumu recidīvs	34
III nodaļa. Apstākļi, kas izslēdz kriminālatbildību	35
28.pants. Kriminālatbildību izslēdzošo apstākļu veidi	35
29.pants. Nepieciešamā aizstāvēšanās	35
30.pants. Šķietamā aizstāvēšanās	35
31.pants. Aizturēšana, radot personai kaitējumu	36
32.pants. Galējā nepieciešamība	36
33.pants. Attaisnojams profesionālais risks	36
34.pants. Noziedzīgas pavēles un noziedzīga rikojuma izpildīšana	37

IV nodaļa	Sods	38
35.pants.	Sods un tā mērķis	38
36.pants.	Sodu veidi	38
37.pants.	Nāves sods (<i>izslēgts</i>)	39
38.pants.	Brīvības atņemšana	39
39.pants.	Arests (<i>izslēgts</i>)	40
40.pants.	Piespiedu darbs	40
41.pants.	Naudas sods	40
42.pants.	Mantas konfiskācija	42
43.pants.	Izraidīšana no Latvijas Republikas	43
44.pants.	Tiesību ierobežošana	44
44. ¹ pants.	Aizliegums kandidēt Saeimas, Eiropas Parlamenta, republikas pilsētas domes un novada domes vēlēšanās (<i>izslēgts</i>)	44
45.pants.	Policijas kontrole (<i>izslēgts</i>)	45
45. ¹ pants.	Probācijas uzraudzība	45
V nodaļa	Soda noteikšana	47
46.pants.	Soda noteikšanas vispārīgie principi	47
47.pants.	Atbildību mikstinošie apstākļi	47
48.pants.	Atbildību pastiprinošie apstākļi	48
49.pants.	Vieglāka soda noteikšana nekā likumā paredzētais sods	49
49. ¹ pants.	Soda noteikšana, ja nav ievērotas tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā	50
50.pants.	Soda noteikšana par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem	50
51.pants.	Soda noteikšana pēc vairākiem spriedumiem	52
52.pants.	Sodu saskaitīšanas un aizstāšanas noteikumi	52
53.pants.	Soda noteikšana par sagatavošanos noziegumam un par nozieguma mēģinājumu	53
54.pants.	Soda noteikšana par noziedzīgu nodarījumu, kas izdarīts līdzdalībā	54
55.pants.	Nosacīta notiesāšana	54
VI nodaļa	Atbrīvošana no kriminālatbildības un soda	56
56.pants.	Kriminālatbildības noilgums	56
57.pants.	Noilguma neiestāšanās	57
58.pants.	Atbrīvošana no kriminālatbildības	57
58. ¹ pants.	Nosacīta atbrīvošana no kriminālatbildības	58
59.pants.	Atbrīvošana no soda vai soda izciešanas	59
60.pants.	Soda samazināšana izņēmuma gadījumos	59
61.pants.	Nosacīta pirmstermiņa atbrīvošana no soda	60
61. ¹ pants.	Elektroniskā uzraudzība	62
62.pants.	Notiesājoša sprieduma izpildīšanas noilgums	63
63.pants.	Sodāmības dzēšana un noņemšana	64

VII nodaļa	Nepilngadīgo kriminālatbildības īpatnības	66
64.pants.	Nepilngadīgo atbildība	66
65.pants.	Soda piemērošana nepilngadīgajiem	66
66.pants.	Audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošana nepilngadīgajiem	67
67.pants.	Nepilngadīgā nosacīta notiesāšana (<i>izslēgts</i>)	67
VIII nodaļa	Medicīniska rakstura piespiedu līdzekļi	68
68.pants.	Medicīniska rakstura piespiedu līdzekļi	68
69.pants.	Medicīniska rakstura piespiedu līdzekļu noteikšana personām, kas ir nepieskaitāmības stāvoklī	68
69. ¹ pants.	Medicīniska rakstura piespiedu līdzekļa noteikšana pēc vairākiem nolēmumiem	69
70.pants.	Medicīniska rakstura piespiedu līdzekļu noteikšana personām, kas ir ierobežotas pieskaitāmības stāvoklī	69
VIII¹ nodaļa	Juridiskajām personām piemērojamie piespiedu ietekmēšanas līdzekļi	70
70. ¹ pants.	Pamats piespiedu ietekmēšanas līdzekļa piemērošanai juridiskajai personai	70
70. ² pants.	Juridiskajai personai piemērojamo piespiedu ietekmēšanas līdzekļu veidi	70
70. ³ pants.	Likvidācija	71
70. ⁴ pants.	Tiesību ierobežošana	71
70. ⁵ pants.	Mantas konfiskācija	71
70. ⁶ pants.	Naudas piedziņa	72
70. ⁷ pants.	Kaitējuma atlīdzināšana (<i>izslēgts</i>)	72
70. ⁸ pants.	Nosacījumi piespiedu ietekmēšanas līdzekļu piemērošanai juridiskajai personai	73
70. ⁹ pants.	Noilguma aprēķināšana	74
VIII² nodaļa	Mantas īpašā konfiskācija	75
70. ¹⁰ pants.	Mantas īpašās konfiskācijas jēdziens	75
70. ¹¹ pants.	Noziedzīgi iegūtas mantas konfiskācija	75
70. ¹² pants.	Noziedzīga nodarījuma izdarīšanas priekšmeta konfiskācija	75
70. ¹³ pants.	Ar noziedzīgu nodarījumu saistītas mantas konfiskācija	76
70. ¹⁴ pants.	Konfiscējamās mantas aizstāšana	76
SEVIŠKĀ DAĻA	77
IX nodaļa	Noziegumi pret cilvēci, mieru, kara noziegumi, genocīds	77
71.pants.	Genocīds	77
71. ¹ pants.	Aicinājums uz genocīdu	77
71. ² pants.	Noziegumi pret cilvēci	77

72.pants.	Noziegumi pret mieru	78
73.pants.	Masveida iznīcināšanas ieroču izgatavošana, glabāšana, pārvietošana, lietošana un izplatīšana	78
73. ¹ pants.	Masveida iznīcināšanas ieroču izgatavošanas, glabāšanas, pārvietošanas, lietošanas un izplatīšanas finansēšana	78
74.pants.	Kara noziegumi	79
74. ¹ pants.	Genocīda, nozieguma pret cilvēci, nozieguma pret mieru un kara nozieguma attaisnošana	79
75.pants.	Varmācība pret iedzīvotājiem karadarbības rajonā	79
76.pants.	Marodēšana	80
77.pants.	Aicinājums uz agresīvu karu	80
77. ¹ pants.	Prettiesiska piedalīšanās bruņotā konfliktā	80
77. ² pants.	Bruņota konflikta finansēšana	80
77. ³ pants.	Vervēšana, apmācīšana un nosūtīšana bruņotam konfliktam	80
78.pants.	Nacionālā, etniskā un rasu naida izraisīšana	81
79.pants.	Kultūras un nacionālā mantojuma iznīcināšana	81
[IX ¹ nodaļa	<i>Noziegumi, kas saistīti ar terorismu (projekts)]</i>	82
X nodaļa	Noziegumi pret valsti	84
80.pants.	Pret Latvijas Republiku vērsta darbība	84
80. ¹ pants.	Apvienošanās organizētā grupā ar mērķi veikt pret Latvijas Republiku vērstu darbību	84
81.pants.	Pret Latvijas Republiku vērsts aicinājums	84
81. ¹ pants.	Palīdzība ārvalstij pret Latvijas Republiku vērsta darbībā	85
82.pants.	Aicinājums likvidēt Latvijas Republikas valstisko neatkarību (<i>izslēgts</i>)	85
83.pants.	Aicinājums graut Latvijas Republikas teritoriālo vienotību (<i>izslēgts</i>)	85
84.pants.	Starptautisko organizāciju un Latvijas Republikas noteikto sankciju pārkāpšana	85
85.pants.	Spiegošana	86
86.pants.	Latvijas Republikas Valsts prezidenta, Saeimas deputāta, Ministru kabineta locekļa un citas valsts amatpersonas dzīvības vai veselības apdraudējums	86
87.pants.	Ārvalsts pārstāvju dzīvības un veselības apdraudējums	87
88.pants.	Terorisms	87
88. ¹ pants.	Terorisma finansēšana	88
88. ² pants.	Aicinājums uz terorismu un terorisma draudi	88
88. ³ pants.	Personas vervēšana un apmācīšana terora aktu veikšanai	88
89.pants.	Kaitniecība	89
89. ¹ pants.	Noziedzīga organizācija	89

90.pants.	Kavēšana realizēt vēlēšanu tiesības, tiesības piedalīties likuma ierosināšanā, tautas nobalsošanas ierosināšanā, tautas nobalsošanā un Eiropas pilsoņu iniciatīvas atbalstīšanā	89
91.pants.	Apzināti nepatiesu ziņu izplatīšana par deputāta kandidātu (<i>izslēgts</i>)	90
92.pants.	Parakstu vākšanas, vēlēšanu un tautas nobalsošanas dokumentu viltošana, nepareiza balsu saskaitīšana un aizklātas balsošanas pārkāpšana.....	90
93.pants.	Valsts simbolu zaimošana	90
94.pants.	Valsts noslēpuma apzināta izpaušana.....	91
95.pants.	Valsts noslēpuma izpaušana aiz neuzmanības	91
95. ¹ pants.	Dienests ārvalstī	91
XI nodaļa	Noziedzīgi nodarījumi pret dabas vidi	92
96.pants.	Zemes, tās dziļu, ūdeņu un mežu apsaimniekošanas un izmantošanas noteikumu pārkāpšana	92
97.pants.	Jūras dabas resursu izmantošanas noteikumu pārkāpšana.....	92
98.pants.	Radioaktīvo un ķīmisko vielu aprites drošības noteikumu pārkāpšana	92
98. ¹ pants.	Nelikumīgas darbības ar ozona slāni noārdošām vielām	93
99.pants.	Atkritumu apsaimniekošanas noteikumu pārkāpšana	93
100.pants.	Bīstamu vielu neatļauta apglabāšana ūdeņos un zemes dzīlēs	94
101.pants.	Jūras piesārņošana	94
102.pants.	Zemes, mežu un ūdeņu piesārņošana un piegružošana.....	95
103.pants.	Atmosfēras gaisa piesārņošana	95
104.pants.	Objektu ekspluatācija bez attīrīšanas būvēm	96
104. ¹ pants.	Iekārtu nelikumīga ekspluatācija	96
105.pants.	Pasākumu neveikšana dabas vides piesārņojuma likvidēšanai	96
106.pants.	Datu slēpšana par dabas vides piesārņojumu	96
107.pants.	Meža dedzināšana.....	97
108.pants.	Meža iznīcināšana un bojāšana aiz neuzmanības.....	97
109.pants.	Patvaļīga koku ciršana un bojāšana	98
110.pants.	Patvaļīga zvejošana un ūdensdzīvnieku iegūšana.....	98
111.pants.	Elektrozvejas ierīču nelikumīga izgatavošana, iegādāšanās, glabāšana, realizēšana, pārvadāšana un pārsūtīšana.....	99
112.pants.	Nelikumīgas medības	99
113.pants.	Spridzināšanas un citu darbu veikšana, pārkāpjot dzīvnieku aizsardzības noteikumus	100
114.pants.	Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju iznīcināšana un bojāšana	100

115.pants.	Īpaši aizsargājamo dzīvnieku un augu iznīcināšana un bojāšana	100
115. ¹ pants.	Apdraudēto savvaļas dzīvnieku un augu sugu īpatņu tirdzniecības noteikumu pārkāpšana	100
XII nodaļa	Nonāvēšana	101
116.pants.	Slepkavība	101
117.pants.	Slepkavība pastipriņošos apstākļos	101
118.pants.	Slepkavība sevišķi pastipriņošos apstākļos	102
119.pants.	Jaundzimuša bērna slepkavība	102
120.pants.	Slepkavība, kas izdarīta stipra psihiska uzbudinājuma stāvoklī	102
121.pants.	Slepkavība, pārkāpjot nepieciešamās aizstāvēšanās robežas	102
122.pants.	Slepkavība, pārkāpjot personas aizturēšanas nosacījumus ...	103
123.pants.	Nonāvēšana aiz neuzmanības	103
124.pants.	Novešana līdz pašnāvībai	103
XIII nodaļa	Noziedzīgi nodarījumi pret personas veselību	104
125.pants.	Tīšs smags miesas bojājums	104
126.pants.	Tīšs vidēja smaguma miesas bojājums	105
127.pants.	Tīšs miesas bojājums, kas nodarīts stipra psihiska uzbudinājuma stāvoklī	105
128.pants.	Tīša miesas bojājuma nodarīšana, pārkāpjot nepieciešamās aizstāvēšanās robežas	106
129.pants.	Tīša miesas bojājuma nodarīšana, pārkāpjot personas aizturēšanas nosacījumus	106
130.pants.	Tīšs viegls miesas bojājums	106
130. ¹ pants.	Spīdzināšana	107
131.pants.	Miesas bojājums aiz neuzmanības	107
132.pants.	Draudi izdarīt slepkavību un nodarīt smagu miesas bojājumu	107
132. ¹ pants.	Vajāšana	108
133.pants.	Inficēšana ar cilvēka imūndeficīta un B un C hepatīta vīrusu	108
133. ¹ pants.	Inficēšana ar bīstamu infekcijas slimības izraisītāju	108
134.pants.	Inficēšana ar seksuāli transmisīvas slimības izraisītāju	108
135.pants.	Aborta neatļauta izdarīšana	109
136.pants.	Piespiešana izdarīt abortu	109
137.pants.	Neatļauta ārstniecība	109
138.pants.	Ārstniecības personas profesionālo pienākumu nepienācīga pildīšana	110
139.pants.	Cilvēka audu un orgānu nelikumīga izņemšana	110
140.pants.	Sanitāri higiēniskās un epidemioloģiskās drošības noteikumu pārkāpšana	110

141.pants.	Atstāšana bez palīdzības	110
142.pants.	Palīdzības nesniegšana jūrā cietušajiem	111
XIV nodaļa Noziedzīgi nodarījumi pret personas pamattiesībām un pamatbrīvībām		
143.pants.	Personas mājokļa neaizskaramības pārkāpšana	112
144.pants.	Korespondences un pa elektronisko sakaru tīkliem pārraidāmās informācijas noslēpuma pārkāpšana	112
145.pants.	Nelikumīgas darbības ar fiziskās personas datiem	113
146.pants.	Darba aizsardzības noteikumu pārkāpšana	113
147.pants.	Izgudrotāja un dizainera tiesību pārkāpšana	114
148.pants.	Autortiesību un blakustiesību pārkāpšana	114
149.pants.	Nelikumīgas darbības ar autortiesību un blakustiesību objektiem (<i>izslēgts</i>)	115
149. ¹ pants.	Diskriminācijas aizlieguma pārkāpšana	115
150.pants.	Sociālā nauda un nesaticības izraisīšana	115
151.pants.	Reliģisku rituālu traucēšana (<i>izslēgts</i>)	116
XV nodaļa Noziedzīgi nodarījumi pret personas brīvību, godu un cieņu		
152.pants.	Nelikumīga brīvības atņemšana	117
153.pants.	Personas nolaupīšana	117
154.pants.	Ķīlnieku sagrābšana	118
154. ¹ pants.	Cilvēku tirdzniecība	118
154. ² pants.	Cilvēku tirdzniecības jēdziens	119
155.pants.	Nelikumīga ievietošana psihiatriskajā slimnīcā	120
156.pants.	Goda aizskaršana (<i>izslēgts</i>)	120
157.pants.	Neslavas celšana	120
158.pants.	Goda aizskaršana un neslavas celšana masu saziņas līdzeklī (<i>izslēgts</i>)	120
XVI nodaļa Noziedzīgi nodarījumi pret tikumību un dzimumneaizskaramību		
159.pants.	Izvarošana	121
160.pants.	Seksuāla vardarbība	121
161.pants.	Seksuāla rakstura darbības ar personu, kura nav sasniegusi sešpadsmit gadu vecumu	122
162.pants.	Pavešana netiklībā	123
162. ¹ pants.	Pamudināšana iesaistīties seksuālās darbībās	123
163.pants.	Prostitūciju ierobežojošo noteikumu pārkāpšana (<i>izslēgts</i>)	123
163. ¹ pants.	Bordeļa izveidošana, uzturēšana, vadīšana un finansēšana	124
164.pants.	Personas iesaistīšana prostitūcijā un prostitūcijas izmantošana	124
165.pants.	Sutenerisms	125

165. ¹ pants.	Personas nosūtīšana seksuālai izmantošanai.....	125
165. ² pants.	Nosūtīšana uz ārvalsti (<i>izslēgts</i>)	126
166.pants.	Pornogrāfiska priekšnesuma demonstrēšanas, intīma rakstura izklaides ierobežošanas un pornogrāfiska rakstura materiāla aprites noteikumu pārkāpšana	126
XVII nodaļa Noziedzīgi nodarījumi pret ģimeni un nepilngadīgajiem		
167.pants.	Bērna samainīšana	128
168.pants.	Nolēmumu par aizgādības, aprūpes un saskarsmes tiesībām ar bērnu nepildīšana	128
168. ¹ pants.	Nolēmuma par aizsardzību pret vardarbību nepildīšana	128
169.pants.	Adopcijas noslēpuma izpaušana.....	129
169. ¹ pants.	Nelikumīgas darbības adopcijas kārtošana	129
170.pants.	Izvairīšanās no uzturēšanas.....	129
171.pants.	Aizbildņa tiesību ļaunprātīga izmantošana	129
172.pants.	Nepilngadīgā iesaistīšana noziedzīgā nodarījumā	130
173.pants.	Nepilngadīgā novešana līdz dzēruma stāvoklim, iesaistīšana nemedicīniskā ārstniecības un citu līdzekļu lietošanā, kas izraisa apreibumu	130
174.pants.	Cietsirdība un vardarbība pret nepilngadīgo	130
XVIII nodaļa Noziedzīgi nodarījumi pret īpašumu		
175.pants.	Zādzība	131
176.pants.	Laupīšana	131
177.pants.	Krāpšana	132
177. ¹ pants.	Krāpšana automatizētā datu apstrādes sistēmā	133
178.pants.	Apdrošināšanas krāpšana	133
179.pants.	Piesavināšanās	134
180.pants.	Zādzība, krāpšana, piesavināšanās nelielā apmērā	134
181.pants.	Atkārtota zādzība, krāpšana, piesavināšanās (<i>izslēgts</i>)	135
182.pants.	Elektroenerģijas, siltumenerģijas un gāzes patvaļīga patērēšana, elektronisko sakaru pakalpojumu patvaļīga izmantošana.....	135
182. ¹ pants.	Nelikumīgas darbības ar patērētās elektroenerģijas, siltumenerģijas un gāzes komercuzskaiti	135
183.pants.	Izspiešana.....	136
184.pants.	Izspiešana organizētā grupā	136
185.pants.	Mantas tīša iznīcināšana un bojāšana	137
186.pants.	Mantas iznīcināšana un bojāšana aiz neuzmanības	137
187.pants.	Elektrotīkla, publiskā elektronisko sakaru tīkla, siltumtīkla, gāzes, naftas un naftas produktu vada tīša iznīcināšana un bojāšana	138

188.pants.	Gāzes un naftas vadu iznīcināšana un bojāšana aiz neuzmanības.....	138
189.pants.	Mantas neapzinīga un nevērīga apsardzība.....	139
XIX nodaļa	Noziedzīgi nodarījumi tautsaimniecībā	140
190.pants.	Kontrabanda	140
190. ¹ pants.	Preču un vielu, kuru aprīte ir aizliegta vai speciāli reglamentēta, pārvietošana pāri Latvijas Republikas valsts robežai	141
191.pants.	Neatļautas darbības ar mītošanai pakļautām precēm un citām vērtībām	141
192.pants.	Viltotas naudas un valsts finanšu instrumentu izgatavošana, izplatīšana, pārvadāšana, pārsūtīšana, iegādāšanās un glabāšana	142
192. ¹ pants.	Naudas viltošanai pielāgotu iekārtu, programmatūras, datu un citu līdzekļu izgatavošana, iegādāšanās, glabāšana un izplatīšana	143
193.pants.	Nelikumīgas darbības ar finanšu instrumentiem un maksāšanas līdzekļiem.....	143
193. ¹ pants.	Datu, programmatūras un iekārtu iegūšana, izgatavošana, izplatīšana, izmantošana un glabāšana nelikumīgām darbībām ar finanšu instrumentiem un maksāšanas līdzekļiem.....	144
193. ² pants.	Iekšējās informācijas nelikumīga izmantošana un manipulācijas finanšu tirgos.....	144
194.pants.	Neatļauta finanšu instrumentu izlaišana	145
194. ¹ pants.	Nepatiesu datu vai ziņu izplatīšana par Latvijas Republikas finanšu sistēmas stāvokli	145
195.pants.	Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana	146
195. ¹ pants.	Ziņu nesniegšana un nepatiesu ziņu sniegšana par līdzekļu piederību un patieso labuma guvēju.....	146
195. ² pants.	Izvairīšanās no skaidras naudas deklarēšanas	147
196.pants.	Pilnvaru ļaunprātīga izmantošana un pārsniegšana.....	147
197.pants.	Nolaidība	148
198.pants.	Neatļauta labumu pieņemšana	148
199.pants.	Komerציālā uzpirkšana.....	149
199. ¹ pants.	Labumu devēja atbrīvošana no kriminālatbildības.....	150
200.pants.	Neizpaužamu ziņu, kas nav valsts noslēpums, izpaušana, komercnoslēpumu saturošu ziņu neatļauta iegūšana un izpaušana un finanšu tirgus iekšējās informācijas nelikumīga izpaušana.....	150
201.pants.	Augļošana	151
202.pants.	Preces un pakalpojuma kvalitātes nenodrošināšana.....	151
203.pants.	Preces un pakalpojuma drošuma prasību neievērošana ...	151

204.pants.	Pircēju un pasūtītāju apkrāpšana (<i>izslēgts</i>)	151
205.pants.	Tirdzniecības noteikumu pārkāpšana	152
206.pants.	Preču zīmes, citas atšķirības zīmes un dizainparauga nelikumīga izmantošana	152
207.pants.	Uzņēmējdarbība bez reģistrēšanas un bez atļaujas (licences)	153
208.pants.	Aizliegta uzņēmējdarbība	153
209.pants.	Fiktīva uzņēmējdarbība (<i>izslēgts</i>)	153
210.pants.	Kredīta un citu aizdevumu negodprātīga saņemšana un izmantošana	153
211.pants.	Negodīga konkurence, maldinoša reklāma un negodīga komercprakse	154
212.pants.	Konkurences aizsardzības un veicināšanas valsts institūcijas prasību nepildīšana	154
212. ¹ pants.	Manipulācijas ar sporta sacensībām	154
213.pants.	Novešana līdz maksātnespējai	155
214.pants.	Nepatiesa maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšana	155
215.pants.	Maksātnespējas procesa kavēšana	156
215. ¹ pants.	Tiesiskās aizsardzības procesa noteikumu pārkāpšana	156
216.pants.	Ieķīlātas lietas prettiesiska atsavināšana, bojāšana un iznīcināšana	157
217.pants.	Grāmatvedības un statistiskās informācijas noteikumu pārkāpšana	157
217. ¹ pants.	Darba samaksas noteikumu pārkāpšana	157
218.pants.	Izvairīšanās no nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas	158
219.pants.	Izvairīšanās no deklarācijas iesniegšanas	158
220.pants.	Mantas nobēdzināšana	159
220. ¹ pants.	Nelikumīga naftas produktu uzglabāšana, pārvietošana (pārvadāšana) un realizācija	159
221.pants.	Alkoholisko dzērienu un tabakas izstrādājumu nelikumīga uzglabāšana, pārvietošana (pārvadāšana) un realizācija	160
221. ¹ pants.	Nelikumīgu alkoholisko dzērienu realizācija	160
221. ² pants.	Nelikumīgu alkoholisko dzērienu izgatavošana (ražošana), glabāšana un pārvietošana	161
221. ³ pants.	Nelikumīgu alkoholisko dzērienu iegādāšanās (<i>izslēgts</i>)	161
221. ⁴ pants.	Personas atbrīvošana no kriminālatbildības par nelikumīgu alkoholisko dzērienu glabāšanu un pārvietošanu	162
221. ⁵ pants.	Telpu nodošana nelikumīgu alkoholisko dzērienu izgatavošanai (ražošanai), glabāšanai un realizācijai (<i>izslēgts</i>)	162

222.pants.	Veterināro noteikumu pārkāpšana	162
223.pants.	Augu slimību un kaitēkļu apkarošanas noteikumu pārkāpšana	162
XX nodaļa	Noziedzīgi nodarījumi pret vispārējo drošību un sabiedrisko kārtību	163
224.pants.	Bandītisms	163
225.pants.	Masu nekārtības	163
226.pants.	Sabiedrisko pasākumu organizēšanas un norises kārtības pārkāpšana	164
227.pants.	Sabiedriskās drošības, kārtības un personas veselības apdraudējums, veicot reliģisku darbību	164
228.pants.	Kapa un liķa apgānīšana	164
229.pants.	Nelikumīgas darbības ar valsts aizsardzībā esošu kultūras pieminekli	165
229. ¹ pants.	Nelikumīgas darbības ar valstij piederošām senlietām	165
229. ² pants.	Personas atbrīvošana no kriminālatbildības par valstij piederošu senlietu nelikumīgu iegūšanu, glabāšanu, pārvietošanu un pārsūtīšanu	166
230.pants.	Cietsirdīga izturēšanās pret dzīvniekiem	166
230. ¹ pants.	Dzīvnieku turēšanas noteikumu pārkāpšana	166
231.pants.	Huligānisms	167
231. ¹ pants.	Apzināti nepatīss paziņojums par sprāgstošas, indīgas, radioaktīvas vai bakterioloģiskas vielas vai materiālu vai spridzināmās ietaises ievietošanu vai novietošanu	167
232.pants.	Psihiski slimo personu iesaistīšana noziedzīgā nodarījumā	168
233.pants.	Šaujamo ierociņu, šaujamo ierociņu būtisko sastāvdaļu, šaujamo ierociņu munīcijas, lielas enerģijas pneimatisko ierociņu, sprāgstvielu un spridzināšanas ietaišu neatļauta izgatavošana, remontēšana, iegādāšanās, glabāšana, nēsāšana, pārvadāšana, pārsūtīšana, realizēšana un realizēšanas noteikumu pārkāpšana	168
234.pants.	Gāzes pistoļu (revolveru) un to munīcijas neatļauta izgatavošana un pielietošana	169
235.pants.	Personas atbrīvošana no kriminālatbildības par šaujamo ierociņu, šaujamo ierociņa būtisko sastāvdaļu, šaujamo ierociņa munīcijas, lielas enerģijas pneimatiskā ierociņa, sprāgstvielas vai spridzināšanas ietaises izgatavošanu, iegādāšanos, nēsāšanu un glabāšanu un par gāzes pistoles (revolvera) un tās munīcijas izgatavošanu	169

236.pants.	Šaujāmieroču, šaujāmieroču būtisko sastāvdaļu, šaujāmieroču munīcijas, lielas enerģijas pneimatisko ieroču, sprāgstvielu un spridzināšanas ietaišu glabāšana, nēsāšana, pārvadāšana un pārsūtīšana, pārkāpjot normatīvos aktus.....	170
237.pants.	Šaujāmieroču un lielas enerģijas pneimatisko ieroču pielietošanas vai izmantošanas nosacījumu vai kārtības pārkāpšana un sprāgstvielu un spridzināšanas ietaišu izmantošanas kārtības pārkāpšana	170
237. ¹ pants.	Stratēģiskas nozīmes preču aprites noteikumu pārkāpšana ..	171
238.pants.	Ražošanas drošības un tehniskās disciplīnas noteikumu pārkāpšana	171
239.pants.	Būvniecības noteikumu pārkāpšana	172
240.pants.	Ugunsdrošības noteikumu pārkāpšana	172
241.pants.	Patvaļīga piekļūšana automatizētai datu apstrādes sistēmai	173
242.pants.	Datortehnikas programmatūras neatļauta iegūšana (<i>izslēgts</i>)	174
243.pants.	Automatizētas datu apstrādes sistēmas darbības traucēšana un nelikumīga rīcība ar šajā sistēmā iekļauto informāciju	174
244.pants.	Nelikumīgas darbības ar automatizētas datu apstrādes sistēmas resursu ietekmēšanas ierīcēm	175
244. ¹ pants.	Datu, programmatūras un iekārtu iegūšana, izgatavošana, izmaiņšana, glabāšana un izplatīšana nelikumīgām darbībām ar elektronisko sakaru tīklu galiekārtām	176
245.pants.	Informācijas sistēmas drošības noteikumu pārkāpšana.....	176
246.pants.	Ātri uzliesmojošu vielu un priekšmetu, kā arī kodīgu vielu neatļauta pārsūtīšana.....	176
247.pants.	Ātri uzliesmojošu vielu un priekšmetu neatļauta pārvadāšana gaisa kuģī	177
248.pants.	Indīgu un stipri iedarbīgu vielu neatļauta izgatavošana, iegādāšanās, glabāšana, realizēšana un pārsūtīšana.....	177
248. ¹ pants.	Jaunu psihoaktīvu vielu neatļauta izgatavošana, iegādāšanās, glabāšana, pārvadāšana un pārsūtīšana realizācijas nolūkā un realizēšana.....	178
248. ² pants.	Jaunu psihoaktīvu vielu neatļauta izgatavošana, iegādāšanās, glabāšana, pārvadāšana, pārsūtīšana un jaunu psihoaktīvu vielu neatļauta lietošana	178
249.pants.	Narkotisko un psihotropo vielu ražošanas, iegādāšanās, glabāšanas, uzskaites, izsniegšanas, pārvadāšanas un pārsūtīšanas noteikumu pārkāpšana.....	179
250.pants.	Narkotisko un psihotropo vielu neatļauta izsniegšana.....	179

251.pants.	Pamudināšana lietot narkotiskās, psihotropās un jaunas psihoaktīvās vielas.....	180
252.pants.	Narkotisko psihotropo un jaunu psihoaktīvo vielu ievadīšana pret personas gribu	181
253.pants.	Narkotisko un psihotropo vielu neatļauta izgatavošana, iegādāšanās, glabāšana, pārvadāšana un pārsūtīšana	181
253. ¹ pants.	Narkotisko un psihotropo vielu neatļauta izgatavošana, iegādāšanās, glabāšana, pārvadāšana un pārsūtīšana realizācijas nolūkā un neatļauta realizēšana	182
253. ² pants.	Narkotisko un psihotropo vielu neatļauta iegādāšanās, glabāšana un realizēšana nelielā apmērā un narkotisko un psihotropo vielu neatļauta lietošana	182
254.pants.	Personas atbrīvošana no kriminālatbildības par narkotisko un psihotropo vielu iegādāšanos, glabāšanu, pārvadāšanu un pārsūtīšanu.....	183
255.pants.	Narkotisko un psihotropo vielu neatļautai izgatavošanai paredzētu iekārtu un vielu (prekursoru) izgatavošana, iegādāšanās, glabāšana, pārvadāšana, pārsūtīšana un realizēšana	183
256.pants.	Narkotiskās vielas saturošu augu neatļauta sēšana un audzēšana	184
XXI nodaļa	Noziedzīgi nodarījumi pret satiksmes drošību	185
257.pants.	Dzelzceļa, ūdens un gaisa transporta kustības drošības un ekspluatācijas noteikumu pārkāpšana.....	185
258.pants.	Satiksmes ceļu un dzelzceļa, ūdens un gaisa transportlīdzekļu bojāšana	185
259.pants.	Vilciena patvarīga apturēšana	186
260.pants.	Ceļu satiksmes noteikumu un transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšana.....	186
261.pants.	Transportlīdzekļa jēdziens	187
262.pants.	Transportlīdzekļa vadīšana alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē ...	187
262. ¹ pants.	Atteikšanās no alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko un citu apreibinošu vielu ietekmes pārbaudes un ceļu satiksmes negadījuma vietas atstāšana	188
263.pants.	Tehniski bojātu transportlīdzekļu laišana ekspluatācijā.....	189
264.pants.	Pieļaušana vadīt transportlīdzekļus personām, kuras ir alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē	189
265.pants.	Transportlīdzekļa reģistrācijas dokumenta, agregāta un reģistrācijas numura zīmes nelikumīga izgatavošana, realizēšana, izsniegšana, viltošana, iznīcināšana un nolaupišana.....	189

266.pants.	Transporta kustības noteikumu pārkāpšana	190
267.pants.	Kuģa nosaukuma nepaziņošana kuģu sadursmes gadījumā	190
268.pants.	Gaisa un ūdens transportlīdzekļa sagrābšana	190
XXII nodaļa	Noziedzīgi nodarījumi pret pārvaldības kārtību	192
269.pants.	Uzbrukums varas pārstāvim un citai valsts amatpersonai	192
270.pants.	Pretošanās varas pārstāvim un citai valsts amatpersonai	192
271.pants.	Varas pārstāvja un citas valsts amatpersonas goda un cieņas aizskaršana (<i>izslēgts</i>)	193
272.pants.	Nepatiesu ziņu sniegšana valsts institūcijai	193
272. ¹ pants.	Piespiešana dot nepatiesu paskaidrojumu, atzinumu vai tulkojumu parlamentārās izmeklēšanas komisijai	193
273.pants.	Valsts amatpersonas nosaukuma un varas patvaļīga piesavināšanās	194
274.pants.	Dokumenta, zīmoga un spiedoga nolaupišana un iznīcināšana	194
275.pants.	Dokumenta, zīmoga un spiedoga viltošana un viltota dokumenta, zīmoga un spiedoga realizēšana un izmantošana	194
275. ¹ pants.	Personu apliecinoša dokumenta iegūšana, izmantojot citas personas datus	195
276.pants.	Pasta sūtījuma nelikumīga atvēršana un iznīcināšana	195
277.pants.	Neatļauta darbība ar arhīvu fondu dokumentiem	195
278.pants.	Pasta apmaksas zīmju viltošana	196
279.pants.	Patvarība	196
280.pants.	Personas nodarbināšanas noteikumu pārkāpšana	196
281.pants.	Personas identitātes slēpšana	197
281. ¹ pants.	Uzdošanās par citu personu	197
282.pants.	Izvairīšanās no iesaukuma obligātajā militārajā dienestā (<i>izslēgts</i>)	198
282. ¹ pants.	Izvairīšanās no mobilizācijas	198
282. ² pants.	Mobilizācijas darbību kavēšana un mobilizācijas pieprasījuma neizpildīšana	198
282. ³ pants.	Izvairīšanās no alternatīvā dienesta pildīšanas (<i>izslēgts</i>)	198
283.pants.	Valsts robežas režīma pārkāpšana (<i>izslēgts</i>)	198
284.pants.	Valsts robežas nelikumīga šķērsošana	199
285.pants.	Personas nelikumīga pārvietošana pāri valsts robežai	199
285. ¹ pants.	Nodrošināšana ar iespēju nelikumīgi uzturēties Latvijas Republikā	200
285. ² pants.	Ļaunprātīga nodrošināšana ar iespēju likumīgi iegūt tiesības uzturēties Latvijas Republikā, citā Eiropas Savienības dalībvalstī, Eiropas Ekonomikas zonas valstī vai Šveices Konfederācijā	200

286.pants.	Latvijas valsts karoga neatļauta pacelšana uz kuģa	201
287.pants.	Sarkanā Krusta, Sarkanā Pusmēness un Zili Baltā Vairoga zīmju neatļauta lietošana	201
288.pants.	Telekomunikāciju iekārtu, radio un televīzijas raidītāju un pasta tehnoloģisko iekārtu bojāšana.....	201
288. ¹ pants.	Radio un televīzijas programmu raidīšanai un izplatīšanai normatīvajos aktos paredzētās iekārtu uzstādīšanas un lietošanas kārtības pārkāpšana	201
288. ² pants.	Politiskās organizācijas (partijas) vai politisko organizāciju (partiju) apvienības nelikumīga finansēšana.....	202
288. ³ pants.	Starpniecība politiskās organizācijas (partijas) vai politisko organizāciju (partiju) apvienības nelikumīgā finansēšanā	202
288. ⁴ pants.	Politiskās organizācijas (partijas) vai politisko organizāciju (partiju) apvienības nelikumīga finansējuma pieņemšana un izspiešana	202
288. ⁵ pants.	Politisko organizāciju (partiju) vai politisko organizāciju (partiju) apvienību nelikumīgi finansējušas personas atbrīvošana no kriminālatbildības	203
XXIII nodaļa	Noziedzīgi nodarījumi pret jurisdikciju.....	204
289.pants.	Pierādījumu viltošana	204
290.pants.	Personas saukšana pie kriminālatbildības, zinot, ka tā nav vainīga	204
291.pants.	Nelikumīga sprieduma un lēmuma taisīšana	204
292.pants.	Apzināti nelikumīga apcietināšana	205
293.pants.	Apzināti nelikumīga aizturēšana un piespiedu atvešana ..	205
294.pants.	Piespiešana dot liecību	205
294. ¹ pants.	Iejaukšanās pirmstiesas kriminālprocesā	206
295.pants.	Iejaukšanās lietu iztiesāšanā	206
296.pants.	Tiesas nolēmuma un prokurora priekšraksta par sodu neizpildīšana	206
297.pants.	Nepatiesa uzdošanās par apsūdzēto, cietušo un liecinieku.....	207
298.pants.	Apzināti nepatiess ziņojums	207
299.pants.	Apzināti nepatiess paziņojums	207
300.pants.	Apzināti nepatiesas liecības, atzinuma, tulkojuma, paskaidrojuma un pieteikuma sniegšana	208
300. ¹ pants.	Viltotu lietisko vai rakstveida pierādījumu iesniegšana....	208
301.pants.	Piespiešana dot nepatiesu liecību, paskaidrojumu, atzinumu un tulkojumu	208
302.pants.	Atteikšanās dot liecību, atzinumu un izdarīt tulkošanu	209
303.pants.	Personas, kuras neatbild par atteikšanos dot liecību	209
304.pants.	Pirmstiesas kriminālprocesā iegūto ziņu izpaušana.....	209
305.pants.	Personu speciālās aizsardzības noteikumu pārkāpšana.....	210

306.pants.	Pierādījumu neizdošana.....	210
307.pants.	Nelikumīgas darbības ar krimināllietas materiāliem	210
308.pants.	Nelikumīgas darbības ar apķīlātu, arestētu un izņemtu mantu.....	211
309.pants.	Nelikumīga vielu un priekšmetu nodošana personām un saņemšana no personām, kuras ievietotas īslaicīgās aizturēšanas un ieslodzījuma vietās.....	211
310.pants.	Bēgšana no īslaicīgās aizturēšanas un ieslodzījuma vietas....	212
311.pants.	Uzbrukums ieslodzījuma vietā	212
312.pants.	Izvairīšanās no soda izciešanas	212
313.pants.	Iepriekš neapsolīta slēpšana.....	212
314.pants.	Noziedzīgā kārtā iegūtas mantas iegādāšanās, glabāšana un realizēšana	213
315.pants.	Neziņošana par noziegumu.....	213
XXIV nodaļa	Noziedzīgi nodarījumi valsts institūciju dienestā.....	214
316.pants.	Valsts amatpersonas jēdziens.....	214
317.pants.	Dienesta pilnvaru pārsniegšana	214
318.pants.	Dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana	215
319.pants.	Valsts amatpersonas bezdarbība.....	216
320.pants.	Kukuļņemšana	217
321.pants.	Kukuļa piesavināšanās	218
322.pants.	Starpniecība kukuļošanā	218
323.pants.	Kukuļdošana	219
324.pants.	Kukuļdevēja un kukuļošanas starpnieka atbrīvošana no kriminālatbildības	220
325.pants.	Valsts amatpersonai noteikto ierobežojumu pārkāpšana	220
326.pants.	Neatļauta piedalīšanās mantiskos darījumos.....	221
326. ¹ pants.	Tirgošanās ar ietekmi.....	221
326. ² pants.	Prettiesiska labumu pieprasīšana un pieņemšana.....	222
326. ³ pants.	Prettiesiska labumu došana.....	222
326. ⁴ pants.	Labumu devēja atbrīvošana no kriminālatbildības.....	223
327.pants.	Dienesta viltojums	223
328.pants.	Nepatiess dienesta ziņojums	223
329.pants.	Neizpaužamu ziņu izpaušana	224
330.pants.	Neizpaužamu ziņu izpaušana pēc amata atstāšanas.....	224
XXV nodaļa	Noziedzīgi nodarījumi militārajā dienestā.....	225
331.pants.	Noziedzīga nodarījuma jēdziens un tā subjekti militārajā dienestā	225
332.pants.	Patvaļīga prombūtne	225
333.pants.	Dezertēšana.....	225
334.pants.	Izvairīšanās no aktīvā dienesta.....	226
335.pants.	Nepaklausība.....	226
336.pants.	Pavēles neizpildīšana	226

337.pants.	Pretošanās priekšniekam un viņa piespiešana pārkāpt dienesta pienākumus	227
338.pants.	Vardarbība pret padoto	227
339.pants.	Karavīra goda aizskaršana (<i>izslēgts</i>)	227
340.pants.	Karavīra piekaušana un spīdzināšana	228
341.pants.	Varas ļaunprātīga izmantošana un dienesta pilnvaru pārkāpšana	228
342.pants.	Dienesta nolaidība	229
343.pants.	Dienesta mantas izšķiešana un pazaudēšana	229
344.pants.	Militārā dienesta mantas tīša iznīcināšana un bojāšana	229
345.pants.	Militārā dienesta mantas iznīcināšana un bojāšana aiz neuzmanības	230
346.pants.	Ieroču, municijas, sprāgstvielu, radioaktīvu un bīstamu vielu glabāšanas, izlietošanas, uzskaites un pārvadāšanas noteikumu pārkāpšana	230
347.pants.	Kaujas mašīnu vadīšanas un ekspluatācijas noteikumu pārkāpšana	230
348.pants.	Kuģu vadīšanas noteikumu pārkāpšana	230
349.pants.	Lidojumu un to sagatavošanas noteikumu pārkāpšana	231
350.pants.	Sardzes (apsardzes) reglamenta noteikumu pārkāpšana	231
351.pants.	Dienesta iekārtas reglamenta noteikumu, instrukciju vai pavēļu pārkāpšana	231
352.pants.	Militāru ziņu izpaušana	231
353.pants.	Kara vešanas līdzekļu nodošana un atstāšana ienaidniekam	232
354.pants.	Kaujas lauka patvaļīga atstāšana un atteikšanās lietot ieroci	232
355.pants.	Gūstā esoša karavīra noziedzīga rīcība	232
356.pants.	Sarkanā Krusta, Sarkanā Pusmēness un Zili Baltā Vairoga nozīmju nelikumīga nēsāšana un ļaunprātīga izmantošana	232
Pārejas noteikumi		233
Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām		237
Likumu, ar kuriem grozīts Krimināllikums, pārejas noteikumi:		
2004.gada 15.janvāra likums		240
2004.gada 22.janvāra likums		241
2004.gada 12.februāra likums		242
2004.gada 20.maija likums		243
2005.gada 28.aprīļa likums		244

2006.gada 14.decembra likums	244
2009.gada 21.maija likums	245
2009.gada 19.novembra likums	246
2010.gada 21.oktobra likums	247
2012.gada 13.decembra likums	248
2017.gada 8.jūnija likums	251
2017.gada 22.jūnija likums	252

**PAR KRIMINĀLLIKUMA SPĒKĀ STĀŠANĀS UN
PIEMĒROŠANAS KĀRTĪBU** 253

1.pielikums. Kritēriji, pēc kuriem nosakāms apdraudējums vai ievērojams apdraudējums ar likumu aizsargātajām interesēm meža vides saglabāšanā	263
2.pielikums. Kritēriji nelikumīgā aprītē esošu narkotisko un psihotropo vielu un zāļu, kā arī vielu, kas var tikt izmantotas narkotisko un psihotropo vielu nelikumīgai izgatavošanai (prekursori), iedalījumu apmēriem	265
3.pielikums. Kritēriji miesas bojājumu smaguma pakāpes noteikšanai	296
4.pielikums. Manta, kura notiesātajam vai viņa apgādībā esošajām personām nav konfiscējama	301

**LATVIJAS REPUBLIKAS VALDĪBAS NOTEIKTO MINIMĀLO
MĒNEŠALGU APMĒRS** 302

JĒDZIENU ALFABĒTISKAIS RĀDĪTĀJS 303

Izdevumā izmantotie saīsinājumi un apzīmējumi:

KL	– Krimināllikums
KL Spēkā stāšanās likums	– likums "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību"
Ziņotājs	– Latvijas Republikas Saeimas un Ministru kabineta Ziņotājs
Vēstnesis	– Latvijas Vēstnesis

Atsaucēs norādīti akti, ar kuriem izdarīti spēkā esošie grozījumi;
"***" uzskaitīti akti, ar kuriem likumos izdarītie grozījumi vairs nav spēkā.